

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

_____
(підпис)
“ ____ ” _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 07072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою професійного спрямування
Державні та муніципальні фінанси
на тему: **«Податок на доходи фізичних осіб в Україні»**

Виконавець:

студентка ЦЗФН

Ульченко Олена Гаврилівна
(прізвище, імя, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

завідувач кафедри, д.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Волохова Ірина Семенівна
(прізвище, імя, по батькові) /підпис/

ОДЕСА-2019

АНОТАЦІЯ

Ульченко О.Г. «Податок на доходи фізичних осіб в Україні»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «07072 Фінанси, банківська справа та страхування»

(шифр та назва спеціальності)

за освітньою програмою «Державні та муніципальні фінанси». –

(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти оподаткування доходів фізичних осіб в Україні. Вказана економічна сутність податку на доходи фізичних осіб та його значення, а також надана еволюція розвитку прибуткового податку та сучасний механізм стягнення ПДФО в Україні;

Проаналізовано надходження податку на доходи фізичних осіб до Зведеного та місцевих бюджетів України протягом 2014-2018 років, а також бюджету м. Одеси у 2016 – 2018 роках. Вказано досвід розвинених країн щодо державного регулювання прибуткового оподаткування громадян. Визначено проблеми адміністрування оподаткування доходів фізичних осіб в Україні.

Запропоновано: перейти на прогресивне оподаткування доходів громадян; розширити діапазон доходів громадян, що дозволить отримувати податкову соціальну пільгу; визначення порядку оподаткування доходів осіб, які провадять незалежну професійну діяльність; удосконалення системи оподаткування доходів від операцій з продажу нерухомого майна, спадщини і подарунків и т. д.

Ключові слова: податок на доходи фізичних осіб, принципи оподаткування, механізм стягнення податку, податкові соціальні пільги.

ANNOTATION

Ulchenko J., «Personal income tax in Ukraine»

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty «07072 Finances, banking and insurance»

(code and name of the specialty)

for the educational program «Public and municipal finances». –

(title of the educational program)

Odessa National Economics University. – Odessa, 2019.

The work deals with the theoretical aspects of the personal income taxation in Ukraine. It is stated economic merits, impact, the development of the personal income tax and the mechanism of personal income tax collection in Ukraine is revealed nowadays.

The article analyzes the personal income tax revenues from the Consolidated budget, local budgets of Ukraine from 2014 to 2018 years and Odessa city budget from 2016 to 2018 years. The experience of developed countries regarding Government regulation profitable taxation is considered. It is defined the problems of administration of personal income taxation in Ukraine.

Suggested: switch to progressive personal income taxation; increase the range of nationals incomes that provide to get the tax social benefit; determine the mode of taxation persons that pursues independent professional activity; improve income taxation system for sales operations with estate, inheritans and gifts.

Keywords: personal income tax, mechanism of personal income taxation, tax social benefit.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ	8
1.1. Економічна сутність податку на доходи фізичних осіб.....	8
1.2. Історія виникнення прибуткового оподаткування	19
1.3. Механізм стягнення податку на доходи фізичних осіб в Україні.....	29
РОЗДІЛ 2. ФІСКАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ.....	38
2.1. Моніторинг надходжень податку на доходи фізичних осіб до бюджетів України.....	38
2.2. Роль податку на доходи фізичних осіб у доходах місцевих бюджетів України	51
2.3. Надходження податку на доходи фізичних осіб по територіальних громадах Одеської області.....	81
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ СТЯГНЕННЯ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ	
3.1. Досвід розвинених країн щодо прибуткового оподаткування громадян та можливості його використання в Україні.....	68
3.2. Пропозиції щодо удосконалення механізму оподаткування доходів фізичних осіб в Україні	75
3.3. Податок на доходи фізичних осіб в напрямку збалансування можливостей розвитку територіальних громад.....	81
ВИСНОВКИ.....	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	95
ДОДАТКИ.....	108

ВСТУП

Персональний прибутковий податок займає особливе місце в податковій системі будь-якої держави. Це зумовлено декількома факторами. По-перше, визнаною його фіскальною значущістю в більшості розвинених держав. Частка прибуткового податку в ВВП може досягати 10 % і більше. По-друге, здатністю бути ефективним фіскальним інструментом регулювання соціально-економічних процесів. По-третє, підвищенням ефективності адміністрування цього податку, що пов'язано із запровадженням електронних сервісів.

В Україні аналогом прибуткового податку є податок на доходи фізичних осіб (ПДФО), який з початку свого запровадження став вагомим фіскальним інструментом. Так, частка ПДФО у ВВП збільшилася з 3,2 % у 1996 р. до 5,8 % у 2018 р. Але упродовж цього періоду елементи та механізм ПДФО зазнавали значних змін, що спричинило ряд проблем, серед яких: ухилення від сплати податку, труднощі оподаткування доходів, відмінних від трудових, штучна маніпуляція податковим статусом держави-джерела доходу та ін., що актуалізувало вибрану тему дослідження.

Не можна не зважати й на те, що в сучасних умовах глобалізаційних процесів також змінюються підходи до оподаткування в контексті посилення податкової конкуренції між державами. Це зумовлює значний інтерес до вивчення регулятивної ефективності ПДФО як складного фіскального механізму в системі публічних фінансів.

Вагомий внесок у дослідження питань персонального прибуткового оподаткування зробили такі зарубіжні науковці, як Е. Аткінсон, Дж. Б'юкенен, Р. Масгрейв, Дж. Стігліц (аналіз публічних фінансів та податкових реформ); Е. Селігман, Дж. Міррліс (дизайн персонального прибуткового податку), Т. Пікетті, Е. Саєз (визначення оптимального оподаткування трудових доходів та оцінка поведінкових реакцій при зміні ставки податку);

М. Фельдштейн, Г. Аарон (вплив інфляції на персональне прибуткове оподаткування), К. Памерло (податкова конкурентоспроможність держав-членів ОЕСР).

Значущими є результати розвідок вітчизняних науковців, а саме О. Гордей та Т. Кізими (аналіз доходів домогосподарств України), Є. Слуцького (формалізація ефектів доходу і заміщення), В. Андрущенко, Г. Василевської, А. Данілова, Л. Демиденко, Ю. Іванова, В. Мельника, Т. Паєнтко, Л. Сідельнікової, А. Соколовської, В. Тропіної, Т. Тучак, В. Федосова, Н. Фролової, К. Швабія, І. Шевчука, С. Юрія (оцінка розвитку персонального прибуткового оподаткування).

Разом з тим у роботах вітчизняних науковців основна увага приділяється фіскальній ефективності ПДФО, тоді як комплексного дослідження потребують його регулятивні властивості та комплексна оцінка їхньої ефективності. Це питання подальшого розвитку персонального прибуткового оподаткування в Україні в умовах нарощування масштабів глобалізації, коли наявні факти недоброзичливої податкової конкуренції, агресивного податкового планування. Подолання зазначених недоліків повинно відбуватися шляхом удосконалення механізму ПДФО через забезпечення його належної регулятивної ефективності. Це також узгоджується зі Стратегією сталого розвитку „Україна – 2020”, чільне місце в якій відводиться податковій реформі, а основними орієнтирами є простота, економічна справедливість та мінімальні витрати часу на дотримання податкового законодавства. Значущість розв’язання означених питань визначили вибір теми кваліфікаційної роботи, її мету і завдання.

Метою дослідження є поглиблення теоретичних основ податку на доходи фізичних осіб та розробка науково-практичних рекомендацій щодо модернізації його елементів.

Реалізація поставленої мети зумовила вирішення таких завдань:

- визначити економічну сутність податку на доходи фізичних осіб;
- дослідити історію виникнення прибуткового оподаткування;

- ✚ розглянути механізм стягнення податку на доходи фізичних осіб в Україні; здійснити моніторинг надходжень податку на доходи фізичних осіб до бюджетів України;
- ✚ визначити роль податку на доходи фізичних осіб у доходах місцевих бюджетів України;
- ✚ розглянути надходження податку на доходи фізичних осіб по територіальних громадах Одеської області;
- ✚ дослідити досвід розвинених країн щодо прибуткового оподаткування громадян та можливості його використання в Україні;
- ✚ розробити пропозиції щодо удосконалення механізму оподаткування доходів фізичних осіб в Україні;
- ✚ визначити податок на доходи фізичних осіб в напрямку збалансування можливостей розвитку територіальних громад.

Інформаційною базою дослідження є нормативно-правові акти України, аналітичні матеріали Міністерства фінансів України, ДФС України, Державної служби статистики України, НБУ, Державної казначейської служби України, Пенсійного фонду України, ОЕСР, МВФ, Євростату, а також наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених.

Об'єктом дослідження є система оподаткування доходів фізичних осіб в Україні.

Предметом дослідження є економічні відносини, що виникають під час справляння податку на доходи фізичних осіб.

Методологічною основою дослідження є сукупність загальнонаукових та економічних методів дослідження, зокрема: теоретичні, аналіз, синтез, конкретизація, статистичні.

Практичне значення одержаних результатів. За допомогою побудови трендової моделі можна спрогнозувати надходження від податку на доходи фізичних осіб на наступні роки, а також оцінити вплив фіскальної політики у використанні регулюючої та стимулюючої функції податку на ділову активність громадян України. Представлені напрямки удосконалення можуть

бути використані в роботі Міністерства фінансів України при розробці нормативно-правових актів, у роботі науково-дослідних установ та навчальному процесі.

Апробація результатів. Основні практичні результати дослідження оприлюднені на студентській науково-практичній конференції з доповіддю за темою: «Податок на доходи фізичних осіб в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення».

Структура роботи Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (105 найменувань) та 2-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 110 сторінок. Основний зміст викладено на 83 сторінках. Робота містить 6 таблиць, 26 рисунків.

ВИСНОВКИ

Оподаткування доходів є не тільки вагомим джерелом формування бюджетних ресурсів держави, але і важливим фінансовим важелем соціально- економічних процесів, оскільки впливає на обсяг і структуру доходів платників, рівень їх заощаджень, активність інвестиційної діяльності, процеси нагромадження капіталу, визначаючи обсяги сукупного споживання та інші чинники стабільності та розвитку суспільства. Оподаткування доходів фізичних осіб входить до фінансового механізму держави. У результаті перерозподілу доходів фізичних осіб, з одного боку, реалізується економічна доктрина щодо рівня добробуту різних верств населення, а з іншого – формується фінансова база держави.

Податок із доходів фізичних осіб має скерованість на соціальну справедливість податкової систем, оскільки ставить рівень оподаткування в пряму залежність від обсягів доходу платника. В результаті дослідження розглянуті особливості виконання ПДФО фіскальної та регулюючої функцій.

У розвитку системи оподаткування доходів населення в Україні доцільно виділяти чотири основних етапи, кожний з яких вирізняється не лише нормативно-правовим забезпеченням, а й підходами до оподаткування (за плоскою чи прогресивною шкалою, за ширшою чи вузькою базою оподаткування тощо). При цьому основними проблемами є нестабільність та часта змінюваність податкового законодавства щодо оподаткування як трудових, так і нетрудових (пасивних) доходів.

Структура доходів населення вказує на домінантне значення доходів у вигляді соціальних допомог та інших одержаних поточних трансфертів, а також заробітної плати (що не співвідноситься з практикою США, Росії та інших держав). Це свідчить про наростання дисбалансів у фінансах домогосподарств ще й тому, що зростання соціальних виплат відбувалося

вищими темпами, ніж оплата праці та доходів від підприємницької діяльності та самозайнятості. Позитивним явищем є зміни щільності розподілу домогосподарств за розміром середньодушових еквівалентних грошових доходів вправо, що означає їх збільшення.

Заробітна плата є основною в контексті персонального прибуткового оподаткування, оскільки саме вона забезпечує найбільшу частку надходжень від ПДФО в Україні.

Найбільшу питому вагу серед податкових надходжень в загальному обсязі надходжень до *Зведеного* бюджету України становили такі надходження:

- податок на додану вартість - 31,6 %;
- податок та збір на доходи фізичних осіб - 19,4 %;
- акцизний податок - 11,2 %;
- податок на прибуток підприємств - 9,0 %.

В загальному обсязі надходжень до *Державного бюджету* України найбільшу питому вагу у 2018 р. становили податкові надходження - 81,2 %, з них:

- податок на додану вартість – 40,4 %;
- акцизний податок – 12,8 %;
- податок на прибуток підприємств–10,4 %;
- податок та збір на доходи фізичних осіб–9,9 %.

Податок на доходи фізичних осіб протягом аналізованого періоду продовжує зберігати позицію одного з найвагоміших за обсягом джерела дохідної частини місцевих бюджетів і має тенденцію до збільшення в абсолютному значенні протягом усіх років, не поступаючись тенденцією з іншими порівнюваними податками.

Слід відзначити, що надходження від податку на доходи фізичних осіб швидко зростають через ряд факторів:

- збільшенням середньої заробітної плати, яка є базою оподаткування податком на доходи фізичних осіб;

- позитивною тенденцією до зростання низькооплачуваних верств населення, а саме ростом прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати.

У будь-якій державі податкова система ілюструє специфіку організації її господарства. Порівнюючи податкову систему України та європейських країн, можна визначити, що вітчизняна система оподаткування доходів фізичних осіб за своїм складом та структурою в значній мірі відповідає системі оподаткування країн ЄС. Прозорість та відкритість, спрямованість, насамперед, на вирішення соціальних питань та економічну мотивацію домогосподарств є основними правилами податкової системи європейських країн. Іноземні системи прямого оподаткування доходів фізичних осіб мають апробовану часом практику становлення та розвитку на базі глибокого усвідомлення кожним платником податку свого конституційного обов'язку – сплати податків. В умовах створення в Україні соціально орієнтованої ринкової економіки, удосконалення власної системи оподаткування доходів фізичних осіб із урахуванням світових здобутків у цій сфері є пріоритетним завданням української податкової системи. Зміни податкової системи країни в частині оподаткування доходів фізичних осіб мають одночасно враховувати економічні інтереси держави і платників податків, а також усувати зацікавленість платників в податкових незаконних ухиляннях.

Для реалізації на практиці іноземного досвіду та з метою формування нової сталої та дієвої системи оподаткування доходів громадян в Україні, доцільно:

1. Передбачити можливість залучення до оподаткування всіх доходів (у тому числі тих, які виплачують із державних цільових фондів як компенсацію, відшкодування певних витрат, доходи від інтелектуальної власності) тим самим розширити базу оподаткування ПДФО.

2. Враховуючи те, що в Україні найважливішою складовою бази оподаткування ПДФО є заробітна плата, забезпечити зростання доходів

фізичних осіб, створення робочих місць, збільшення інвестицій в економіку, що в свою чергу збільшить надходження до бюджету.

3. Вжити заходів щодо зменшення тіньового сектору економіки, виведення доходів українців з тіні.

4. Запровадити прогресивні ставки оподаткування доходів фізичних осіб, що дасть змогу підтримати не лише малозабезпечені верстви населення, але й дасть поштовх розвитку середнього класу в Україні.

5. Встановити неоподатковуваний мінімум доходів фізичних осіб на рівні прожиткового мінімуму для працездатної особи.

6. Вжити заходів щодо підвищення податкової культури та податкової дисципліни платників податків, адже кожен громадянин України має усвідомлювати, що сплата податку поєднує в собі обов'язок перед країною та можливість стимулювання та регулювання державою розподілу коштів між платниками податків та потребами держави.

7. Вдосконалити пільгову політику з ПДФО.

8. Удосконалити податкове законодавство та звітність шляхом їх спрощеного та зрозумілого викладення для платників податку, що дасть змогу підвищити ефективність податкового контролю для подолання зловживань щодо ухилення від сплати податків.

9. Розширити перелік та прискорити запровадження інформаційно-телекомунікаційних систем і технологій, а також електронних сервісів для суб'єктів оподаткування.

Питання детінізації доходів населення в більшій мірі пов'язане з поведінковим ефектом, ніж механічним, та не може бути вирішено за рахунок реформування виключно ПДФО та ЄСВ, оскільки це більш комплексна проблема. А тому необхідна більша прозорість та координація діяльності органів державної влади (для України характерною є ситуація, коли найбільша частка платників ПДФО є фізичні особи, що працюють в бюджетній сфері, а також працівники, що зайняті на підприємствах і в організаціях, що є платниками ренти), особливо контролюючих, для

збільшення кількості платників ПДФО через легалізації заробітних плат, та підвищення податкової культури, в тому числі і через зростання ролі декларування. При цьому успішність таких заходів в значній мірі залежить від зменшення проявів корупції.

Реалізація на практиці запропонованих заходів стане запорукою підвищення довіри до державних інституцій, відновлення принципу справедливості, сприятиме виведенню з тіні доходів, зменшенню податкового тягара й конфліктності між платниками податків і контролюючими органами та покращенню податкової дисципліни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азаров Н. Эконометрия физических лиц Украины / Н. Азаров, С. Лекарь, М. Лощинин, Д. Чушкал // Економіст. – 2000. – № 1. – С. 37–53.
2. Алексеева А.О. Обґрунтування основних організаційно-психологічних перешкод щодо підвищення рівня добровільності сплати податків / А. О. Алексеева // Управління розвитком. – 2013. – № 21. – С. 74–76.
3. Альваредо Ф. Неравенство в течение прошлого века / Ф. Альваредо // Финансы и развитие. – 2011. – Сентябрь. – С. 28–29.
4. Андрущенко В. Л. Морально-етичні імперативи податків та оподаткування (західна традиція) : [монографія] / В. Л. Андрущенко, Т. В. Тучак. – К. : Алерта, 2013. – 384 с.
5. Аткинсон Э. Б. Лекции по экономической теории государственного сектора / Э. Б. Аткинсон, Дж. Э. Стиглиц. – М. : Аспект Пресс, 1995. – 832 с.
6. Б'юкенен Д. М. Суспільні фінанси і суспільний вибір : Два протилежних бачення держави / Б'юкенен Д. М., Масгрейв Р. А. ; пер. з англ. – К. : Вид. дім „КМ Академія”, 2004. – 175 с.
7. Бараник З. П. Інтелектуальна міграція населення України : статистичний аспект / Бараник З. П., Романенко І. О. // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Серія Економічні науки. – 2014. – Випуск 6. – Частина 5. – С. 223–227.
8. Барулин С. В. Теория и история налогообложения : [учеб. пособие] / С. В. Барулин. – М. : Экономистъ, 2006. – 319 с.
9. Башняк О. С. Проблеми реалізації податкових принципів у законодавстві України про оподаткування доходів фізичних осіб / О. С. Башняк // Науковий вісник Національної академії ДПС України. – 2005. – № 3 (30). – С. 221–224.

10. Берг Э. Дж. Равенство и эффективность / Э. Дж. Берг, Д. Д. Остри // Финансы и развитие. – 2011. – Сентябрь. – С. 12–15.
11. Берндт Э. Р. Практика эконометрики : классика и современность : [учебник для студентов вузов, обучающихся по специальностям 060000 экономики и управления] / Э. Р. Берндт ; пер. с англ. под ред. проф. С. А. Айвазяна. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 863 с.
12. Бернс Л. Подоходный налог с физических лиц / Л. Бернс, Р. Кревер [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.imf.org/external/pubs/nft/1998/tlaw/rus/ch14r.pdf>.
13. Благун І. С. Просторово-структурний аналіз доходів населення / І. С. Благун, Л. І. Дмитришин // Регіональна економіка. – 2013. – № 1. – С. 99–106.
14. Букин А. К. Развитие налоговой политики России в области здравоохранения / А. К. Букин // Финансы. – 2009. – № 5 (сентябрь-октябрь). – С. 61–65.
15. Бюджетний кодекс України : Закон, Кодекс від 08.07.2010 № 2456–VI [Електронний ресурс]. База даних „Законодавство України” / ВР України – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/para571#n571>.
16. Бюджетний літопис : II квартал 2015 року (Проект „Популярна економіка”) // 14 вересня 2015 р. – № 33. – с. 17. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://costua.com/files/budget-chronicles-2015-09-13.pdf>.
17. Вдовиченко А. М. Податкові розриви : теорія та можливості імплементації в Україні / А. М. Вдовиченко, А. І. Зубрицький // Економіка та держава. – 2013. – № 8. – С. 17–21.
18. Великий тлумачний словник української мови (з дод., допов. та CD) / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К. ; Ірпінь : ВТФ „Перун”, 2007. – 1736 с.

19. Верзун А. Необхідність впровадження прогресивного оподаткування доходів фізичних осіб в Україні / А. Верзун, В. Ковалів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://goo.gl/mcrVXM>.
20. Видатки бюджету України за функціями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://costua.com/budget/expenditure/>.
21. Витрати і ресурси домогосподарств України у 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 рр. (за даними вибіркового обстеження умов життя домогосподарств України) К. : Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
22. Воронкова О. М. Сучасний стан сплати податків в Україні / О. М. Воронкова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eztuir.ztu.edu.ua/6977/1/155.pdf>.
23. Вылкова Е. С. Концептуальные основы реформирования налога на доходы физических лиц в России / Е. С. Вылкова, Тарасевич А. Л. – СПб. : Изд-во СПбГУЭФ, 2010. – 212 с.
24. Герасименко П. Мінімальна зарплата : світові стандарти і українські реалії / П. Герасименко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zaxid.net/news/showNews.do?minimalna_zarplata_svitovi_standarti_i_ukrayinski_realiyi&objectId=1231038.
25. Гетьман Н. Медицинское страхование – Германия / Н. Гетьман [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://opres.ru/1332221.html>.
26. Гирко Т. Налоговая реформа конкретизирована / Т. Гирко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nashagazeta.ch/news/econom/18323>.
27. Гнеушева В. О. Фінансові ресурси домогосподарств в ринкових умовах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.08 „Гроші, фінанси і кредит” / В. О. Гнеушева. – Чернігів, 2014. – 20 с.

28. Голишевська Л. В. Роль фіскальної та регулюючої функції податків в економіці держави / Л. В. Голишевська, А. А. Андрущак [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/12_KPSN_2010/Economics/62930.doc.htm.
29. Гордей О. Д. Фінансове забезпечення рівня життя населення : [монографія] / Оксана Дмитрівна Гордей ; Національний університет ДПС України. – Ірпінь : Видавництво НУДПСУ, 2012. – 336 с.
30. Граборов С. В. Процедуры общественного выбора линейной налогово-бюджетной структуры / С. В. Граборов // Экономика и математические методы. – 2013. – Т. 49. – № 2. – С. 71–86.
31. Гришин И. Швеция после шведской модели / И. Гришин // Мировая экономика и международные отношения. – 2014. – № 6. – С. 53–64.
32. Данилов А. Д. Подходное налогообложение в посткризисный период : зарубежный опыт и отечественные реалии / А. Д. Данилов, Т. В. Паентко // БІЗНЕС-ІНФОРМ. – 2011. – № 2 (2). – С. 31–33.
33. Демиденко Л. М. Оподаткування доходів громадян: досвід США та України / Л. М. Демиденко // Фінанси України. – 2005. – № 9. – С. 30–34.
34. Демиденко Л. М. Фіскальна консолідація в забезпеченні стабілізації державних фінансів / Л. М. Демиденко, Ю. Л. Наконечна // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). – 2014. – № 1 (64). – С. 210–214.
35. Динаміка малого підприємництва у 2005–2013 роках [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://infolight.org.ua/content/dinamika-malogo-pidpriemnictva-u-2005-2013-rokah>.
36. Динаміка податкового навантаження в Україні в контексті реалізації податкової реформи / за ред. Т. І. Єфименко, А. М. Соколовської. – К. : ДННУ „Академія фінансового управління”, 2013. – 492 с.

37. Длугопольський О. В. Особливості фінансування соціального захисту в країнах Азії : японський вектор формування держави добробуту / О. В. Длугопольський // Фінанси України. – 2014. – № 11. – С. 75–97.
38. Єдиний державний реєстр декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://public.nazk.gov.ua/>.
39. Жебчук Л. Л. Стягнення внесків до фондів соціального страхування як елемент механізму державного регулювання доходів населення / Л. Л. Жебчук // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2012. – № 2. – С. 126–133.
40. Задорожня Л. А. Аналіз пільг з податку на доходи фізичних осіб в Україні / Л. А. Задорожня // [„Україна в нових реаліях : економічні проблеми та перспективи розвитку”] : матер наук.-практ. інтернет-конф., 17–19 березня 2015 р. – Ірпінь, 2015. – С. 113–116.
41. Задорожня Л. А. Вплив оподаткування фізичних осіб в контексті розбудови фінансового ринку / Л. А. Задорожня // [„Концепції та механізми сучасних трансформацій на фінансовому ринку”] : матер. VII міжн. наук.-практ. конференції, 20–21 вересня 2012 р. / Держ. податкова служба України, Нац. ун-т державної податкової служби України [та ін.]. – Ірпінь, 2012. – С. 50–52.
42. Задорожня Л. А. Декларування як індикатор податкової культури / Л. А. Задорожня // [„Бюджетно-податкова політика та регіональний розвиток України”] : матер. міжн. наук.-практ. конференції, 22 травня 2015 р. / Мін-во освіти і науки України, Нац. ун-т державної податкової служби України. – Ірпінь, 2015. – С. 159–161.
43. Задорожня Л. А. Загальнобов’язкове декларування доходів громадян України : переваги і ризики / К. І. Швабій, Л. А. Задорожня // Актуальні проблеми теорії та практики оподаткування : монографія / [за ред.

Новицького А. М., Лисенка В. В., Швабія К. І.]. – Ірпінь : Видавництво Національного університету ДПС України, 2013. – С. 255–270.

44. Задорожня Л. А. Зарубіжний досвід протидії агресивному податковому плануванню / Л. А. Задорожня // [„Реформування податкової системи України відповідно до європейських стандартів”] : зб. матер. VII міжн. наук.-практ. конф., 22 грудня 2015 р. / Нац. ун-т ДПС України, НДЦ з проблем оподаткування. – Ірпінь, 2015. – С. 217–220.

45. Задорожня Л. А. Компаративний аналіз баз оподаткування персонального прибуткового податку у ЄС та Україні / Л. А. Задорожня // Економіст. – 2016. – № 11 (361). – С. 26–32.

46. Задорожня Л. А. Міжнародна практика трансфертного ціноутворення в контексті оподаткування доходів фізичних та юридичних осіб України / Л. А. Задорожня // Економіка і фінанси. – 2014. – № 10. – С. 62–70.

47. Задорожня Л. А. Міжнародний досвід прогнозування надходжень з податку на доходи фізичних осіб / Л. А. Задорожня // [„Реформування податкової системи України відповідно до європейських стандартів”] : зб. матер. наук.-практ. конференції, 18 грудня 2012 р. / Держ. подат. служба України, Нац. ун-т ДПС України, НДЦ з проблем оподатк. – Ірпінь, 2012. – С. 119–121.

48. Задорожня Л. А. Оцінка ефективності пільг з податку на доходи фізичних осіб в Україні / Л. А. Задорожня // Економіст. – 2015. – № 9. – С. 29–33.

49. Задорожня Л. А. Оцінка зміни утримань із трудового доходу працівників в Україні / Л. А. Задорожня, К. І. Швабій // [„Економічні перспективи підприємництва в Україні”] : зб. матер. всеукр. інтернет-конф., 27–28 жовтня 2016 р. – Т.1. – Ірпінь : УДФСУ, 2016. – С. 255–258.

50. Задорожня Л. А. Персональне прибуткове оподаткування резидентів в державах з доходом нижче середнього / Л. А. Задорожня // [„Теоретична та практична концептуалізація розвитку фінансово-кредитних механізмів в

умовах нової соціально-економічної реальності”] : зб. матер. міжн. наук.-практ. конф., 25 березня 2016 р. / Мін-во освіти і науки України, Держ. фіскальна служба України, Нац. ун-т ДПС України, Навч.-наук. ін-т фінансів, банківської справи. – Ірпінь, 2016. – С. 68–69. – До 20-річчя створення Навч.-наук. ін-т фінансів, банківської справи.

51. Задорожня Л. А. Перспективи загальнообов’язкового декларування доходів громадян як ризик збільшень ухилень від сплати ПДФО / Л. А. Задорожня // [„Проблеми застосування відповідальності за ухилення від сплати податків”] : матер. наук.-практ. круглого столу, 12–13 грудня 2013 р. / Мін-во доходів і зборів України, Нац. ун-т ДПС України. – Ірпінь, 2013. – С. 66–69.

52. Задорожня Л. А. Перспективи застосування ПДФО і ЄСВ до доходів особистих селянських господарств / Л. А. Задорожня // [„Sharing the Results of Research Towards Closer Global Convergence of Scientists”] : Collection of Research Papers I International Conference, March 7, 2014. – Monreal, 2014. – P. 31–36.

53. Задорожня Л. А. Поведінкові аспекти низької ефективності податкових реформ в Україні / Л. А. Задорожня, А. А. Капелюш // Актуальні проблеми економіки. – 2017. – № 4. – С. 166–171.

54. Задорожня Л. А. Попереднє заповнення декларацій з податку на доходи фізичних осіб як прогресивний сервіс забезпечення декларування доходів громадян : міжнародний досвід / Л. А. Задорожня // [„Реформування податкової системи України відповідно до європейських стандартів”] : зб. матер. наук.-практ. конф., 31 жовтня 2013 р. / Мін-во доходів і зборів України, Нац. ун-т. ДПС України, НДЦ з проблем оподатк. – Ірпінь, 2013. – С. 207–210.

55. Задорожня Л. А. Практика прогнозування податку на доходи фізичних осіб в Україні / Л. А. Задорожня // [„Прогнозування податкових надходжень :

- теорія, методологія, практика”] : зб. наук. пр. за результатами наук.-комунікат. заходів у межах виконання н.-д. роботи „Методи прогнозування доходів бюджету : зарубіжний досвід та можливість його адаптації в Україні та в роботі Міністерства доходів і зборів України” / М-во доходів і зборів України, Нац. ун-т держ. податк. служби України, НДІ фінансового права ; [редкол. : Тарангул Л. Л. та ін.]. – К. : Алерта, 2014. – С. 38–41.
56. . Задорожня Л. А. Рейтингова оцінка України у міжнародному середовищі / Л. А. Задорожня, Т. М. Паянок // Фінанси України. – 2014. – № 5. – С. 48–60.
57. Задорожня Л. А. Системні елементи загального декларування доходів в оподаткуванні фізичних осіб // [„Загальне декларування доходів громадян. Деталізація доходів громадян – основа соціальної стабільності територіальних громад”] : матер. наук.-практ. конференції, 12–13 грудня 2013 р. – Сімферополь : ДІАЙПІ, 2013. – С. 26–28.
58. Задорожня Л. А. Тенденції оподаткування доходів населення в умовах глобалізації / Л. А. Задорожня // Збірник наукових праць „Формування ринкових відносин в Україні”. – 2015. – № 3 (166). – С. 37–43.
59. Задорожня Л. А. Тенденції розвитку системи оподаткування персональних доходів в Україні / Л. А. Задорожня // Збірник наукових праць „Формування ринкових відносин в Україні”. – 2015. – № 5 (168). – С. 53–58.
60. Задорожня Л. А. Фінансові інструменти реалізації реформи обов’язкового медичного страхування в Україні / Л. А. Задорожня // Вісник Хмельницького університету. – 2013. – № 4. – С. 180–186. – 0,6 д. а.
61. Задорожня Л. Проблеми корупції в медичній галузі України та передумови запровадження обов’язкового медичного страхування / Л. Задорожня, П. Лівак // Підприємництво, господарство і право. – 2012. – № 11. – С. 81–84.

62. Задорожня Л. А. Международный опыт реформирования персонального подоходного налога / Л. А. Задорожня // Уральский научный вестник. – 2014. – № 15 (94). – С. 91–102.
63. Зверяков М. І. Про зміну моделі економічного розвитку / М. І. Зверяков // Економіка України. – 2015. – № 6. – С. 41-49.
64. Заробітна плата в Україні : на шляху до економічного зростання і добробуту [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.razumkov.org.ua/ukr/files/category_journal/NSD118_ukr_1.pdf.
65. Зварич О. В. Податкові надходження : методологія прогнозування : монографія / О. В. Зварич. – К. Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 244 с.
66. Иванов Ю. Б. Перспективы совершенствования теории и практики налогообложения / Ю. Б. Иванов, И. А. Майбуров, О. А. Миронова // Инновационное развитие экономики. – 2016. – №. 4. – С. 175-184.
67. Иванов Ю. Функції податків та податкове регулювання / Ю. Иванов // Формування ринкової економіки в Україні. – 2009. – № 19. – С. 36–43.
68. Кізіма Т. О. Фінанси домогосподарств : сучасна парадигма та доміанти розвитку / Т. О. Кізіма // ; [вст. слово С. І. Юрія]. – К. : Знання, 2010. – 431 с.
69. Коваль О. П. Удосконалення системи загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні / О. П. Коваль // Стратегічні пріоритети. – 2013. – № 3 (28). – С. 51–58.
70. Кравченко В. Персональний внесок : 10 бізнесменів, які сплатили найбільше податків з особистих статків / В. Кравченко, А. Мішина [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://forbes.net.ua/ua/business/1407096-personalniy-vnesok-10-biznesmeniv-yaki-splatili-najbilshe-podatkov-z-osobistih-statkiv>.
71. Кравченко С. Теоретичне розуміння реформ як форми суспільних змін / С. Кравченко // Вісник Національної академії державного управління. – 2010. – № 2. – С. 14–21.

72. Крисоватий А. І. Новітня парадигма преференційного оподаткування : [монографія] / А. І. Крисоватий, Г. В. Василевська. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 260 с.
73. Кропельницька С. О. Оцінка ефективності функціонування солідарної системи пенсійного забезпечення в Україні / С. О. Кропельницька, М. Я. Шелюжак [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://goo.gl/qZvZ3o>.
74. Кругман П. Выход из кризиса есть! / Пол Кругман ; пер. с англ. Ю. Гольдберга. – М. : Азбука Бизнес, Азбука-Аттикус, 2013. – 320 с.
75. Крупей Н. С. Економічна сутність податків та їх функції / Н. С. Крупей // Наукові записки Національного університету „Острозька академія”. – Сер. : Економіка. – 2012. – Вип. 19. – С. 36–40.
76. Ли К. Ю. Из третьего мира в первый. История Сингапура (1965–2000). М. : Манн, Иванов и Фербер. – 2013. – 576 с.
77. Лондар С. Л. Європейська фіскальна консолідація : який досвід варто використати Україні? / С. Л. Лондар // Фінанси України. – 2014. – № 1. – С. 39–53.
78. Макконнелл К. Р. Аналітична економія : принципи, проблеми і політика / К. Р. Макконнелл, С. Л. Брю ; пер. з англ. – Львів : Просвіта, 1997. – Ч. 1 : Макроекономіка. – [Б. м.] : [б.в.], 1997. – 671 с.
79. Маркс К. Капитал. Критика политической экономии. – Т. 3. – Кн. 3. Процесс капиталистического производства, взятый в целом. Ч. 2 / Издан под ред. Ф. Энгельса. – М. : Политиздат, 1989. – VI. – 509–1078 с.
80. Маршалок Т. Я. Фінансова деструктивність добробуту громадян в Україні / Т. Я. Маршалок, О. С. Заклекта-Берестовенко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2014. – № 9 (160). – С. 191–194.

81. Маслов А. А. Налогообложение доходов физических лиц в налоговой системе Российской Федерации. : дис. ... канд. экон. наук : 08.00.10 : / А. А. Маслов. – Краснодар, 2003. –182 с.
82. Мельник В. М. Фіскальна ефективність податку з доходів фізичних осіб в Україні : можливості зростання / В. М. Мельник // Фінанси України. – 2007. – № 12. – С. 38–48.
83. Мельник В. М. Оподаткування : наукове обґрунтування та організація процесу : [монографія] / В. М. Мельник. – К. : „Комп’ютерпрес”, 2006. – С. 66.
84. Мельник М. І. Податковий контроль в Україні : проблеми та пріоритети підвищення ефективності : [монографія] / М. І. Мельник, І. В. Лещух. – Львів : ДУ „Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долишнього НАН України”, 2015. – 330 с.
85. Мельник М. М. Вплив адміністрування податків на регулюючі ефекти оподаткування в Україні / М. М. Мельник // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – № 11 (90). – С. 39–43.
86. Мельник П. В. Розвиток податкової системи в перехідній економіці : [монографія] / П. В. Мельник. – Ірпінь, Академія державної податкової служби України, 2001. – 362 с.
87. Месель-Веселяк В. Я. Розвиток особистих селянських господарств в Україні / В. Я. Месель-Веселяк // Економіка АПК. – 2005. – № 2. – С. 7–15.
88. Митрофанова И. А. Экономическая сущность, принципы, функции налога на прибыль : эволюционный подход / И. А. Митрофанова // Финансы и кредит. – 2013. – № 44 (572). – С. 39–51.
89. Номанова А. С. Некоторые аспекты подоходного налогообложения в условиях переходной экономики Таджикистана /А. С. Номанова // Вестник

Таджикского госуниверситета права, бизнеса и политики. – Серия гуманитарных наук. – 2012. – № 4. – С. 110–115.

90. Олсон М. Влада і процвітання. Подолання комуністичних і капіталістичних диктатур / М. Олсон ; пер. з англ. А. Іщенко. – К. : Вид. дім „Києво-Могилянська академія”, 2007. – 174 с.

91. Основные направления налоговой политики Российской Федерации на 2013 год и на плановый период 2014 и 2015 годов [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www1.minfin.ru.

92. Осташко Т. О. Структура доходів сільських домогосподарств України / Т. О. Осташко // Економіка і прогнозування. – 2001. – № 1. – С. 123–134.

93. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>.

94. Офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://treasury.gov.ua/>.

95. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.

96. Офіційний веб-сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : sfs.gov.ua.

97. Паєнтко, Т. В. Прибуткове оподаткування та напрями його оптимізації в Україні [Текст] : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.04.01 / Т. В. Паєнтко ; Нац. акад. держ. податк. служби України. – Ірпінь : [б. и.], 2006. – 19 с.

98. Пинзеник В. Півроку з урізаним ЄСВ / В. Пинзеник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pynzenyuk.com.ua/News/detail.php?ID=26316>.

99. Податкова система України : підручник / [В. М. Федосов, В. М. Опарін, Г. О. П'ятаченко та ін.]. ; за ред. В. М. Федосова. – К. : Либідь, 1994. – 464 с.

100. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. – База даних „Законодавство України” / ВР України – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
101. Помулева В. М. Соціальні аспекти податку на доходи фізичних осіб : світовий та вітчизняний досвід / В. М. Помулева // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 1 (18). – С. 354–357.
102. Порядок подання документів для застосування податкової соціальної пільги, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 р. № 1227 [Електронний ресурс]. – База даних „Законодавство України” / ВР України – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1227-2010-%D0%BF>.
103. Предборський В. А. Тіньова економіка та економіка війни : небезпека синергетичного тіньового посилення / В. А. Предборський // Формування ринкових відносин в Україні. – 2014. – № 11 (162). – С. 3–7.
104. Презентація „Податкова реформа – не лише про ставки податків...” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=424368&cat_id=406607.
105. Присяжнюк І. В. Розвиток оподаткування доходів громадян / І. В. Присяжнюк // Агроінком. – 2004. – № 3–4. – С. 81–82.
106. Пріоритети реформування податкової політики України : як перейти від фіскалізму до стимулювання ділової активності? – К. : НІСД, 2010. – 80 с.